

«Щоб знизити рецидивну злочинність, треба змінювати законодавство про кримінальну відповідальність» стор. **3**

«Не курорт, не тюрма, а виправний центр, який із правопорушника робить добросовісного громадянина» стор. **4-5**

Преображення Господнє, або Спас стор. **7**

Закон і обов'язок

№ 14 / 3508

ПОНЕДІЛОК, 16 СЕРПНЯ 2021 РОКУ

zio@kvs.gov.ua

років
Незалежності
України

■ З ПЕРШИХ ВУСТ

Олена ВИСОЦЬКА:

Уряд схвалив постанову, яка надає можливість ув'язненим у СІЗО користуватися ІР-телефонією та Інтернетом

ЗА СЛОВАМИ ЗАСТУПНИЦІ МІНІСТРА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ ОЛЕНИ ВИСОЦЬКОЇ, ПОСТАНОВОЮ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ПРОПОНУЄТЬСЯ ЗАПРОВАДИТИ У СЛІДЧИХ ІЗОЛЯТОРАХ ДЕРЖАВНОЇ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИЙ ПРОЄКТ, ВІДПОВІДНО ДО ЯКОГО ОСОБАМ, УЗЯТИМ ПІД ВАРТУ, ЗА ВІДПОВІДНУ ПЛАТУ БУДУТЬ НАДАВАТИСЯ ПОСЛУГИ З ДОСТУПУ ДО ГЛОБАЛЬНОЇ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ ТА ТЕЛЕФОННОГО ЗВ'ЯЗКУ ЗА ДОПОМОГОЮ ЗАСОБІВ ІР-ТЕЛЕФОНІЇ.

«Завдяки схваленню Урядом постанови ми просунулись у напрямі законодавчого закріплення права доступу осіб, взятих під варту, до Інтернету та телефонного зв'язку. Адже досі контакти осіб, взятих під варту, із зовнішнім світом були максимально обмежені національним законодавством», – зазначила Олена Висоцька.

Разом з тим, відповідно до пунктів 24 (1,2,12) Європейських пенітенціарних правил ув'язненим необхідно дозволяти максимально часто спілкуватися поштою, по телефону або в інші способи зі своїми родинами, іншими особами та представниками зовнішніх організацій. Крім того, Європейський суд з прав людини у своїх рішеннях неодноразово зазначав, що важливим елементом права ув'язненого на повагу до його сімейного життя є надання йому державними органами можливості або за потреби допомоги у підтриманні зв'язків зі своїми близькими.

«Міністерство юстиції демонструє відкритість і надає ширші можливості для спілкування особам, узятим під варту. Оскільки експериментальний проєкт буде передбачати фіксацію телефонних розмов – це знизить ризик можливого телефонного шахрайства в установах», – наголосила заступниця Міністра юстиції.

<https://minjust.gov.ua>

■ ЗМІНИ

На побачення – вакциновані!

З 05.08.2021 ЗМІНЕНІ УМОВИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ТРИВАЛИХ ПОБАЧЕНЬ ВАКЦИНОВАНИМ ПРОТИ COVID-19.

Підпунктом 20 пункту 3 постанови Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 р № 1236 «Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» (зі змінами) від 5 серпня 2021 року дозволені тривалі побачення засуджених з близькими родичами за наявності документа, що підтверджує отримання повного курсу вакцинації, чи міжнародного, внутрішнього сертифіката або іноземного сертифіката, та оригіналу документа, що підтверджує оплату послуги виїзду працівника медичної лабораторії до засудженого з метою забору біоматеріалів для проведення тестування на COVID-19 методом полімеразної ланцюгової реакції (далі – ПЛР-тест). Дані умови передбачені постановою Кабінету Міністрів України від 28 липня 2021 р. № 787 «Зміни, що вносяться до постанови Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 р. № 1236».

Отже, близькому родичу дозволяється брати участь у тривалому побаченні без проведення ПЛР-тесту при наявності документу про отримання повного курсу вакцинації проти COVID-19.

Після тривалого побачення засуджені протягом 14 днів перебувають в приміщеннях для ізоляції, де їм на 12-й день ізоляції (або за наявності ознак інфікування COVID-19) обов'язково проводиться тест на COVID-19 у присутності медичного працівника медичної частини філії державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України».

Дана ізоляція з проведенням ПЛР-тесту запроваджена з метою недопущення занесення та розповсюдження SARS-CoV-2 серед закритого організованого колективу.

■ НА ВАРТІ

СБУ заблокувала канал постачання наркотиків

Служба безпеки України у Вінницькій області викрила діяльність злочинної групи в одній із вінницьких виправних колоній. Зловмисники постачали та реалізовували наркотики на території пенітенціарної установи.

За даними слідства, до складу угруповання входило 8 учасників, у тому числі засуджені, які відбувають покарання за вчинення тяжких злочинів. Очолював групу кримінальний авторитет, так званий «смотрящий» за колонією. Він залучив спільників «на волі», місцевих мешканців, які нелегально передавали їм товар у посылках до виправного закладу.

Правоохоронці затримали всіх членів злочинного угруповання.

Під час обшуків у пенітенціарному закладі та за адресами мешкання спільників правоохоронці виявили:

- чорнову бухгалтерію зловмисників з прибутками та картковими рахунками різних банківських установ,
- велику кількість наркотичних засобів та психотропні речовини;
- засоби зв'язку із доказами протиправної діяльності.

Учасникам злочинної групи готуються повідомлення про підозри у вчиненні кримінальних правопорушень за ст. 307 ККУ.

Щодо організатора, то йому планується додаткова кваліфікація протиправних дій за ч. 2 ст. 255-1 ККУ.

«Заслон» дав результати

Під час проведення у Хмельницькому СІЗО спеціальної операції під умовним найменуванням «Заслон», працівниками установи, при догляді поштової посылки, що надійшла з м. Дубровиця від громадянки Г. на ім'я ув'язненої Г. було виявлено та вилучено мобільний телефон, який знаходився в прихованому вигляді в середині пластикового лотку із жиром.

Наразі працівниками установи здійснюється оформлення матеріалів для подальшого направлення їх до суду за ознаками вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 188 КУпАП (незаконна передача заборонених предметів особам, яких тримають у слідчих ізоляторах, установах виконання покарань).

Перець фарширований забороненими речовинами

Під час відпрацювання оперативної інформації, працівниками оперативного відділу державної установи «Кропивницький слідчий ізолятор» під час догляду вмісту посылки, яка надійшла на ім'я ув'язненого, було виявлено заборонені речовини.

Хитрощами вкотре намагалися передати заборонені речовини. Цього разу приховати у фаршированому перці намагалися три пакетики, в одному знаходилася речовина рослинного походження, зеленого кольору із специфічним запахом, в другому – подрібнена кристалічна речовина білого кольору, в третьому – порошкоподібна речовина білого кольору невідомого походження.

Варто зауважити, що методи передачі заборонених предметів кожного разу не перестають дивувати, але завдяки професіоналізму та уважності співробітників вдається попередити їх потрапляння на територію установи.

Юлія СЕРЕДА

■ РОБОЧА ЗУСТРІЧ

Поінформували законотворців

ОЛЕНА ВИСОЦЬКА, ЗАСТУПНИЦЯ МІНІСТРА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ ТА ОЛЕГ ЯНЧУК, ДИРЕКТОР ДЕРЖАВНОЇ УСТАНОВИ «ЦЕНТР ПРОБАЦІЇ» ПОІНФОРМУВАЛИ ЗАКОНОТВОРЦІВ ПРО ПЕРЕВАГИ ПРОБАЦІЇ ТА ОСНОВНІ АСПЕКТИ РЕФОРМИ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СИСТЕМИ.

Робоча зустріч відбулась нещодавно з метою обговорення ініціатив, представлених у законопроекті №5360 «Про внесення змін до Кримінального кодексу України, Кримінального процесуального кодексу України щодо розвитку системи пробації, збільшення альтернатив позбавленню волі та створення умов для зниження рецидивної злочинності».

Мета цього законопроекту: індивідуалізація системи покарань та

розширення переліку видів покарань, альтернативних позбавленню волі, що сприятиме зменшенню кількості осіб у місцях несвободи, забезпечить виправлення правопорушників без ізоляції від суспільства та заощадить відповідні бюджетні кошти.

Що стосується пробації, то за оцінками експертів – це шлях до повноцінного виправлення правопорушника без ув'язнення. За статистикою, рецидив злочинів 2,7% – після пробації, приблизно 30% – після ув'язнення.

Наразі близько 60 тисяч громадян перебувають на пробації.

Крім того, практика пробації – це суттєве зменшення навантаження на державний бюджет на утримання виправних центрів.

Основні запропоновані новації:

- розширення можливостей для застосування громадських робіт;
- запровадження пробаційного нагляду як виду покарання;
- впровадження в Україні електронного моніторингу щодо осіб, які відбувають покарання без ізоляції від суспільства.

Під час обговорення детально почали вивчати всі «за» і «проти», ознайомились із висновками органів державної влади, омбудсмена, наукових установ та вищих навчальних закладів.

■ МИЛОСЕРДЯ

Один співробітник ДКВСУ рятує три життя!

ЗА ІНІЦІАТИВИ ЗАСТУПНИЦІ НАЧАЛЬНИКА ДЕПАРТАМЕНТУ ТА КЕРІВНИЦТВА AMOSOV NATIONAL INSTITUTE OF CARDIOVASCULAR SURGERY НАЦІОНАЛЬНОГО ІНСТИТУТУ СЕРЦЕВОСУДИННОЇ ХІРУРГІЇ ІМЕНІ С.М.АМОСОВА, ПЕРСОНАЛ ДЕПАРТАМЕНТУ З ПИТАНЬ ВИКОНАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПОКАРАНЬ ТА ДУ «ГЕНЕРАЛЬНА ДИРЕКЦІЯ ДКВС УКРАЇНИ» ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У БЛАГОДІЙНОМУ ЗАХОДІ ТА СТАЛИ ДОНОРАМИ КРОВІ.

Кров, яку здали співробітники буде використана для порятунку життів дітей, поранених ООС, хворих з аневризмою серця та усіх пацієнтів інституту які потребують невідкладної медичної допомоги. Один співробітник рятує три життя.

Директор Національний Інститут Серцево-Судинної Хірургії Ім ММ Амосова вручив Подяку колективу Департаменту з питань виконання кримінальних покарань за добросовісність та милосердя, значний внесок у благородну справу порятунку дитячих життів, прояв найкращих люд-

ських чеснот та активну участь у популяризації донорства крові.

Нещодавно 33 співробітники загалом здали 15 літрів цільної крові, 9 працівників не було допущено до здачі крові по медичним показникам. Інші працівники матимуть змогу здати кров пізніше. Також співробітники могли пройти обстеження серця за допомогою апарату УЗД, за що Департамент висловлює щирю вдячність Інституту Amosov National Institute of Cardiovascular Surgery NAMS of Ukraine.

Цю гарну ініціативу сторони домовилися зробити традиційною та повторювати регулярно.

Інна ПОПОВА

■ МОВОЮ ЦИФР

Заробили п'ять мільйонів!

5017490 грн принесли бюджету платні камери у слідчих ізоляторах, повідомляють у Міністерстві юстиції України.

За рахунок саме цих надходжень продовжуються ремонти у безкоштовних камерах слідчих ізоляторів.

Загалом нині камери з поліпшеними умовами перебування відкрито у 28 СІЗО по всій Україні.

Сплатити за платну камеру в СІЗО онлайн можна за посиланням:

<https://bit.ly/2FFpr8X>

■ З ПЕРШИХ ВУСТ

Олександр Олійник:

«Щоб знизити рецидивну злочинність, треба змінювати законодавство про кримінальну відповідальність»

ДОСЯГТИ МЕТИ, ЯКА ВСТАНОВЛЮЄТЬСЯ ЗАКОНОМ ПРО КРИМІНАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ, МОЖЛИВО ШЛЯХОМ УРІЗНОМАНІТНЕННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПОКАРАНЬ. ЦЕ, НАСАМПЕРЕД, ДАЄ ЗМОГУ СУДУ В КОЖНОМУ КОНКРЕТНОМУ ВИПАДКУ, ПРИЗНАЧАЮЧИ ОСОБИ, ВИННІ У СКОЄННІ ЗЛОЧИНУ, ПОКАРАННЯ, ЗАСТОСУВАТИ ПРИНЦИП ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ І СПРАВЕДЛИВОСТІ. В УКРАЇНІ Ж НАЙБІЛЬШ ПОШИРЕНИМ ВИДОМ ПОКАРАННЯ, ЯКИЙ НА СЬОГОДНІ ЗАСТОСОВУЄТЬСЯ, Є ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ. ОДНАК, НА ЖАЛЬ, ЦЕЙ ВИД ПОКАРАННЯ ЗДЕБІЛЬШОГО НЕ ВИКОНУЄ СВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ЩОДО ВИПРАВЛЕННЯ ЗАСУДЖЕНИХ, А НАВПАКИ, ВІДСУТНІСТЬ СОЦІАЛЬНИХ ЗВ'ЯЗКІВ ТА ПІДТРИМАННЯ ТЮРЕМНОЇ СУБКУЛЬТУРИ СПРИЯЄ УКОРІНЕННЮ ЗЛОЧИННОЇ ПОВЕДІНКИ.

ЧОМУ САМЕ ТАК ВІДБУВАЄТЬСЯ, ЯК ПІДВИЩИТИ ЯКІСТЬ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО КРИМІНАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ, СТВОРИТИ УМОВИ ДЛЯ ЗНИЖЕННЯ РЕЦИДИВНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ – ПРО ЦЕ РОЗПОВІВ ДИРЕКТОР ДИРЕКТОРАТУ ПРАВОСУДДЯ ТА КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ ОЛЕКСАНДР ОЛІЙНИК У ЧЕТВЕРТІЙ ПУБЛІКАЦІЇ ЦИКЛУ СТАТЕЙ ПРО НАЙБІЛЬШ ЗНАЧИМИ РОЗРОБКИ ДИРЕКТОРАТУ У ВИДАННІ «ЛІГА:ЗАКОН».

Так, за словами Олександра Олійника, аналіз практики застосування обмеження волі та арешту, як видів покарання, протягом майже 20 років свідчить про їх неефективність та необхідність перегляду. Наприклад, наразі у 14 виправних центрах тримають 1432 особи. На їх утримання (заробітна плата та оплата комунальних платежів) витрачається з Державного Бюджету України 200 000 000,00 грн. У перерахунок лише цієї суми на утримання 1 засудженого за 1 рік витрачається майже 140 000,00 грн або 11 600,00 грн щомісяця.

«За своїм технічним обладнанням, архітектурою та організацією діяльності ці установи майже не відрізняються від виправних колоній мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання. При цьому і жодних положень, які б регламентували порядок тримання засуджених до обмеження волі залежно від тяжкості злочинів, немає. Тож, засуджені за проступки та нетяжкі злочини, а також за тяжкі та особливо тяжкі злочини, яким невідбуту частину покарання у вигляді позбавлення волі замінено більш м'яким у вигляді обмеження волі, відбувають покарання в одному виправному центрі. За таких обставин обмеження волі як вид покарання при передбаченому порядку його виконання, втрачає своє кримінально-правове і соціальне призначення, а за умов значної фінансової витратності створює умови для його перегляду», – зазначає директор Директорату правосуддя та кримінальної юстиції.

Щодо арешту, говорить, цей вид покарання фактично втратив своє со-

ціальне і правове призначення, що передбачалося з моменту започаткування. Так, системний аналіз порядку і умов виконання та відбування покарання у виді арешту і позбавлення волі на певний строк, сукупність правообмежень засуджених вказує на ідентичність цих покарань. Їх відмінність це строки покарань – арешт призначається на строк до 6 місяців, а позбавлення волі від 1 до 15 років (в окремих випадках до 25 років).

А ось умовно-дострокове звільнення, яке допоки залишається єдиним дієвим механізмом заохочення засуджених, призводить до повного та безмежного розсуду адміністрації установ виконання покарань та, як наслідок, стає інструментом боротьби із засудженими, які або негативно себе поведуть, або, наприклад, багато скаржаться чи намагаються скаржитись на умови відбування покарань, на неналежне поводження з ними.

З метою покращення системи покарань Міністерством юстиції підготовлено проекти законів щодо альтернативних видів покарання. Вони передбачають впровадження нової політики як щодо «наповнення» установ виконання покарань, так і «вивільнення» цих установ.

Цими законопроектами передбачаються наступні зміни:

- виключення покарання у виді обмеження волі та запровадження нового виду покарання у виді пробаційного нагляду;
- застосування покарання у виді арешту виключно до військовослужбовців;
- розширення кола осіб, яким може призначатися покарання у виді

громадських робіт (особам, які досягли пенсійного віку, а також особам з інвалідністю II групи за їх згодою);

- збільшення верхньої межі односторонньої норми виконання покарання у виді громадських робіт до 8 годин, а для неповнолітніх – з 2 до 4 годин;

- запровадження системи оцінки криміногенних ризиків вчинення особою нового кримінального правопорушення (дозволяє визначити основні фактори у житті особи, які сприяють вчиненню злочинів, та побудувати роботу з засудженими, спрямовану на подолання таких факторів);

- запровадження більш чіткої критерій-підстави для застосування умовно-дострокового звільнення та заміни невідбутого строку покарання більш м'яким;

- запровадження критеріїв оцінки установ виконання покарань та нової системи класифікації і розподілу засуджених на підставі оцінки ризиків та потреб засуджених;

- покращення умов перебування у слідчих ізоляторах осіб, узятих під варту, завдяки можливості надання платних послуг з поліпшених побутових умов та харчування, можливості доступу до глобальної мережі Інтернет, зміні порядку надання побачень.

«Внесення таких змін до законодавчих актів дозволить підвищити якість та ефективність законодавства про кримінальну відповідальність, створить умови для зниження рецидивної злочинності та заощадить відповідні бюджетні кошти», – додає Олександр Олійник.

<https://minjust.gov.ua>

■ СПІЛЬНИЙ ПРО

До «ШКОЛИ ЖИТТЯ» готують за спеціальними зошитами

За спільної ініціативи Державної установи «Центр Пробації» та підтримки Проекту SURGe («Супровід урядових реформ в Україні») SURGe, Support to Ukraine's Reforms for Governance, що є проектом міжнародної технічної допомоги, який реалізується компанією Alinea International та фінансується Урядом Канади, підготовлено та видано робочий зошит до пробаційної програми «Зміна прокримінального мислення» (для дорослих), використання якого підвищить ефективність роботи кураторів з реалізації пробаційних програм.

Зазначена пробаційна програма спрямована на набуття правопорушниками навичок для самостійного життя без вчинення нових злочинів. У рамках реалізації програми «Зміна прокримінального мислення» передбачається розгляд та обговорення тем щодо:

- факторів, які впливають на поведінку людини;
- впливу думок та емоцій на дії людини, а також заходи самоконтролю й зміни поглядів; формування мислення та сили переконань;
- критичної оцінки ситуації та власного життя (поведінки);
- пріоритетів та життєвих цінностей.

Усі теми опрацьовуються у формі групової роботи та індивідуальних занять під керівництвом куратора пробаційних програм з числа працівників підрозділів пробації. До проведення таких заходів можуть залучатися також волонтери пробації та психологи.

Спеціальний зошит – це додатковий ресурс, наочність для засвоєння корисної інформації, що стане у нагоді не лише під час відбування покарання без ізоляції від суспільства, а й «шпаргалкою» для подальшого самовдосконалення та планування покрокових дій для здійснення задумів.

Головна мета пробаційної програми – сприяти позитивним змінам у житті тих, хто вчинив кримінальне правопорушення, та мінімізувати фактори (проблеми), що найімовірніше призвели до вчинення злочину: допомогти людині навчитися аналізувати свої вчинки, визначити проблеми та вирішувати їх у соціально прийнятний спосіб.

Пробаційні програми (4 види для дорослих і 4 види для неповнолітніх) як інструмент пробації затверджені та реалізуються в Україні з 2018 року. Однак саме програму «Зміна прокримінального мислення» для клієнтів пробації призначають частіше за інші.

Проект SURGe і раніше надав сприяння у виготовленні наочності для реалізації зазначених програм. Цього разу виготовлено продукцію, яка наразі найбільш затребувана.

Найближчим часом 2 тисячі робочих зошитів «Зміна прокримінального мислення» (для дорослих) за сприяння Проекту SURGe буде розіслано на всі філії Центру пробації для поширення серед підпорядкованих підрозділів.

Дякуємо нашим партнерам за допомогу у створенні умов для ефективної роботи з правопорушниками та підвищення безпеки в кожній громаді!

Катерина ДЕНИСЮК

■ А ЯК У НИХ?!

«Не курорт, не тюрма, а виправний центр, який із правопорушника робить доброчесного громадянина»

**У ТЮРМІ ПІД СТОКГОЛЬМОМ ТАКА СИСТЕМА, ЩО ВСЕРЕДИНІ ТЮРМИ
МАЮТЬ ПРАВО ФОТОГРАФУВАТИ ТІЛЬКИ ПРАЦІВНИКИ, І ЦІ ФОТО РОБИВ
ФОТОГРАФУВАВ НАЧАЛЬНИК ТЮРМИ. ДОВГО МАРИНУВАВ, А ПОТІМ ВСЕ Ж
ВИСЛАВ. ТЕПЕР МОЖУ РОЗКАЗАТИ ВАМ ПРО ЦЕ МІСЦЕ.**

Спочатку скажу, що у Швеції взагалі немає тюрем. У Швеції їхню роль виконують так звані соціальні установи закритого типу. При цьому таких у Швеції сто дев'ятнадцять, цю цифру я взяв з карти, яку вам подарують в будь-якій тюрмі. На цій карті точками показані всі установи тюремного типу в країні. В цих сто дев'ятнадцяти установах сидять всього п'ять тисяч осіб. У кожній установі не більше п'ятдесят засуджених, тюремники кажуть, що цифра засуджених зменшується, тому, що злочинність в країні знижується. Ось так.

Є три типи тюремних установ. Перший тип – це самі суворі в'язниці, з бетонним парканом. Я їх не бачив і нічого не можу сказати про них. Третій тип – це як наші колонії-поселення. Як нам пояснили, у таких в'язниць закривають засуджених тільки на ніч, весь інший час вони вільні. При цьому людей закривають не по камерах, а в хатинці, яка і є по суті, в'язниця третього типу.

Розповідати я буду про в'язницю другого типу. Зразу скажу, що це в'язниця на сорок засуджених, яких обслуговують сорок людей персоналу. Коли ми зайшли в тюрму, нас попросили все залишити в шафі, в тому числі і мобільні телефони. Потім прогнали через рамку і тільки тоді пропустили. Але нам довелося повернутись, і залишити в шафі все, що не поклали у неї до цього.

Першим нам показали карцер.

Поруч з карцером знаходиться місце, де засуджений може здати сечу для аналізу на наявність наркотиків. Здавати аналіз можна тільки повністю голим, під наглядом наглядача, щоб засуджений не підмінив аналіз на чужий. Все суворо. Мабуть, це проблема даних тюрмах, коли люди хочуть занести чужий аналіз, щоб ніхто не дізнався, що вони, або у відпустці, або побаченні приймали наркотики.

Далі ми подивились місце короткотривалих побачень. Довготривалих побачень в тюрмах Швеції немає, але короткотривали побачення проходять без всякого скла і перегородок. Тюремники Швеції вважають, що побачення – це важливий соціальний фактор і потрібно давати засудженим спілкуватися як можна більше з близькими людьми, це головне, що повертає людей в нормальний світ.

До речі, посилки і передачі від родичів приймають тільки із продуктів, які продаються тут же в тюрмі. Ніяких домашніх пиріжків, солінь і т.і. купи і пе-

редаї. Все суворо. Самі родичі можуть спокійно собі тут же купити каву і різні смаколики, щоб побачення було більш домашнім.

Продукти можна купити в автоматі, а можна й в магазині. Магазин був закритий.

Медицина в тюрмах Швеції схожа на нашу. Медик ходить в тюрму на роботу, обслуговує хворих засуджених, але нічого лікувати він не буде. Захворів – відправляйся в лікарню. Медик санчастини – це скоріш медсестра чи медбрат, а не лікар. Ніяких стаціонарів. У тебе можуть взяти аналізи, тобі можуть допомогти з вакциною, дати вчасно таблетки за рішенням лікаря із звичайної лікарні.

У засуджених дуже багато місць для відпочинку, місць, де можна зайнятися будь-чим у вільний час. Людина повинна бути зайнята – це основа соціалізації. День засудженого розписаний щільно: їжа, робота, навчання, відпочинок, робота, навчання.

Відпочинок в основному спортивний: зал для ігор, зал для фітнесу. Коли ми зайшли в тюрму, була обідня перерва, під час якої засуджені прийшли з цеху і навчального центру, де займались перед обідом в качалці. Начальник їм зробив зауваження, що вони для обваження використовують один одного. Засуджених заборонено використовувати в фітнес-залі обваження більш ніж 50 кг.

Є кімната для молитви. Вона одна для всіх релігій. Є куток для мусульман, куток для протестантів, куток для православних. На дверях кімнати для молити фотографії священників і графік коли вони відвідають в'язницю. А якщо комусь не подобається, що всі релігії в одній кімнаті, то він може виконувати обряди у своїй кімнаті.

Засуджені утримуються в одиночних камерах, в які їх закривають тільки на ніч. Весь інший час вони вільно переміщуються по всьому корпусу тюрми і по двору, при цьому ніхто їх не супроводжує.

По в'язниці розвішані оголошення, що сьогодні в тюрму прийде делегація. Співробітник сказав, що це зроблено, щоб засуджені були оповіщені про незнайомих людей, чому вони ходять по в'язниці, з якою метою. І якщо хтось не хоче попадатись на очі делегації правозахисників, то він може перечекати, наприклад в камері чи в будь-якому іншому місці, де саме – це справа засудженого.

Велика бібліотека нас вразила підбіркою самої різноманітної літератури. Ми побачили, наприклад, Достоевсько-

го «Преступление и наказание» чи наприклад книжку, яка детально розказує про перемогу шведів над Нарвою над росіянами.

Коридори двохповерхової в'язниці більше схожі на офісне приміщення, або на лікарню.

В'язниця ділиться на секції по п'ять одиночних камер, на одну секцію – один душ, полиця для взуття, телефон по якому можна дзвонити куди завгодно, якщо у тебе є на телефонній карточці гроші. При цьому телефон автономний, слухавку можна забрати у камеру і там говорити з родичами просто сидячи на ліжку.

Є дві секції, де засуджені вирішили не їсти те, що дають в їдальні, а готують самі. Їх забезпечують продуктами, вони самі собі готують. Для цього все є.

Інші тридцять засуджених ходять в їдальню, яка схожа на звичайну заводську їдальню, де ти береш піднос і вибираєш, що тобі хочеться з'їсти. Вибір не великий, але він є. При цьому обов'язково є вибір салатів. Їжу готують наймані жінки. Одна з них виявилась з Білорусі. Виявилось, що вона в Швеції уже шість років і уже як шість місяців працює в тюрмі з жінкою з Польщі. Умовами праці задоволена.

В'язниця загорожена сітчастим парканом з колючим дротом. Втекти не просто. Засуджені можуть вільно виходити у двір в'язниці, можуть грати в футбол. Є прогулянковий дворик для засудженого, який попросив про безпеку. Його виводять туди і закривають окремо від інших.

Робота у засуджених різна. Є невелика ферма з парником. Є столярні цехи. За роботу платять добре. Гроші на утримання не відбирають, засуджені отримують все, що заробили. Замовлення для столярних майстерень в основному державні. Наприклад, вони виконали в момент огляду заказ поліції Стокгольма на меблі. Навчальні центри готують спеціалістів за спеціальностями, які затребувані на волі. Учбові кімнати добре обладнані. Є комп'ютерний клас. У меблевому цеху ми побачили музичну студію, в якій грають засуджені.

У робочій зоні хороші роздягалки, є душ. Заходиш в звичайному одязі засудженого, і зобов'язаний переодягтися в робочий одяг.

Всюди в навчальних центрах і у виробничих цехах є місце, де засуджені можуть в будь-який час заварити собі каву або чай і попиту. Це обов'язкова умова.

Ну ось, і вся тюрма.

Начальник тюрми за професією філолог із Сербії. Роботою дуже задоволений. Його зарплата десь близько трьох тисяч доларів в місяць, однак при цьому треба враховувати, що ціни в Швеції в три рази вищі, ніж в інших країнах. Самі ж тюрем-

ники говорять, що це середня зарплата в країні. На тюремника треба вчитися двадцять тижнів. У Норвегії на тюремника вчать два роки (зі слів начальника тюрми). Можна почати роботу в тюрмі без спеціальної освіти, по системі заміни, спробувати, побути тюремником декілька днів. Якщо сподобається – учись. В двадцять тижнів навчання входять такі теми: 1) планування процесу (будь якого процесу діяльності), 2) етика, 3) самозахист, 4) юриспруденція (основні закони про тюрму), 5) конфліктологія. Відпустка – п'ять тижнів (двадцять п'ять робочих днів) в рік. Якщо відслужив тридцять п'ять років, то буде грошова надбавка до зарплати і відпустка буде збільшена до максимальної – шість тижнів (тридцять п'ять робочих днів) в рік. Незалежно від тюрми, п'ятдесят відсотків працівників тюрем – жінки. Дослідження показали, що засуджені чоловіки стараються не конфліктувати з тюремником – жінкою. А жінки засуджені намагаються не конфліктувати з чоловіком-тюремником.

Конфлікти в тюрмах частіше за все відбуваються між засудженими. Засуджені з персоналом не конфліктують, це дуже рідко. Якщо працівник тюрми став свідком конфлікту між засудженими, то такому працівнику повинні зробити зняття стресу (працює психолог) і його відправляють додому відпочивати.

У тюрмі є декілька програм з соціалізації засуджених для різних груп: три програми по лікуванні від алкоголізму, три програми по лікуванні від наркоманії, дві програми з лікування від з'валтування, три програми по виведенню із кримінального середовища. Засуджений буде включений в програму після обстеження його мотивів поведінки. Засуджений поза програмою бути не може. Засуджений не надається сам собі.

Робота засуджених в тюрмі обов'язкова (це не робота, а обов'язкова умова соціалізації). Якщо не будеш працювати, то з тобою будуть довго розмовляти, а якщо зрозуміють, що ти просто лінуєшся, то тебе просто переведуть в тюрму першої категорії. Покаранням за будь-які порушення є переведенням в тюрму першої категорії. У карцер людей садять тільки із-за медичних показів або для безпеки. Заохочення теж дуже просте: якщо добре себе поводиш, то тебе швидко переведуть в тюрму наступної категорії, на даному етапі в тюрму третьої категорії, тобто в колонію-поселення.

Раніше на території цієї тюрми була ще тюрма третьої категорії. Оскільки засуджених стало менше, то колонію-поселення закрили. Ми обійшли колонію-поселення. Це просто невеликий одноповерховий будинок з окремими кімнатами, без камер, з кухнею, де все собі готують самі. Наглядачів колонії-

Коридор в'язниці

Засуджені можуть вільно виходити у двір в'язниці

Медичний кабінет

Кухня

Автомат з продуктами

Телефонувати можна куди завгодно

У спортзалі

Карцер

поселенні нема. Все засуджені роблять самі, працювати ходять поруч в колонію другої категорії.

Будівля тюрми третьої категорії, або колонії-поселення, розрахована на п'ять-десять людей. Категорію тюрми засудженому міняють після закінчення 1/3 терміну. Відбув 1/3 – іде перегляд умов утримання, можна перейти із першої категорії на другу. Після закінчення 2/3 терміну можна вийти на волю, але до кінця терміну будеш жити дома і відзначатись в спеціальній службі.

У тюрмі є оперативний працівник. Його головна задача – слідкувати, щоб

кримінальні групи із волі не впливали на засуджених і щоб засуджені не управляли криміналом з тюрми. Інших задач у оперативника нема.

У засуджених є щомісячна відпустка, найбільша відпустка – це три доби (72 години), коли вони можуть вільно вийти і доїхати до міста, пожити дома, поспілкуватися з сім'єю і повернутися в колонію. Після повернення вони зобов'язані здати аналіз сечі. Якщо вони приймали наркотики під час відпустки, то їм обріжуть час відпустки наступного разу або навіть посилять режим переводом в тюрму другої категорії. Засуджених при-

вчають до відпустки поступово. Все починається з того, що особу відпускають у відпустку на вісім годин, а далі більше.

Одяг засудженого більше схожий на вільну спортивну форму світло-сірого кольору, із дуже м'якої й теплої тканини. Біла футболка. Світлі кросівки. Все видається в тюрмі.

З палінням у тюрмах Швеції дуже погано. Палити засуджений може лише один раз в день, для цього його спеціально виводять на футбольне поле.

Якщо комусь здалося, що це курорт, то боюся вас розчарувати. Це не курорт, це навіть не тюрма, а виправний центр,

який із правопорушника робить добросовісного громадянина. Я думаю, що людина з «блатними» установками, потрапивши в такий центр, швидко покине його і попаде в тюрму першої категорії. Справа в тому, що з ним будуть постійно працювати. З ним весь час будуть працювати психологи, соціальні працівники. Завжди в соціалізації буде приймати участь і тюрма. З близькими засудженого також будуть працювати. Будь-яке покращення в кращу сторону буде фіксуватися і розвиватися, будь які зміни в гіршу сторону будуть обговорюватися і пропрацьовуватися.

Ще сюди треба додати те, що в Швеції нема корупції. Нема її і в тюрмах, і вона не розбещує ні тюремників, ні самих засуджених. Ніхто не краде у засуджених, ніхто не обкрадає державу.

Робота персоналу в Швеції поважна і завжди на виду, тому що люди виконують одну із важливих функцій для суспільства, а саме повертають людей, які оступилися назад в суспільство в якості добросовісних громадян. Прошу зауважити, працівники тюрми не виконують функцію переслідування, карання, залякування злочинця – тюремник виконує благородну функцію повернення. Результат є: злочинність в країні знижується, тюрми закриваються.

Igor САЖИН,

<https://seringvar.livejournal.com/>

■ РОБОЧИЙ ВІЗИТ

Начальник проінспектував колонію

Цими днями начальник департаменту з питань виконання кримінальних покарань підполковник внутрішньої служби Сергій Гречанюк відвідав Снігурівську виправну колонію №5».

У супроводі начальника установи полковника внутрішньої служби Олександра Гавриленка здійснено обхід установи, де було оглянуто: ДІЗО/СІЗО, арештний дім, відділення соціально-психологічної служби та харчоблок. Перевірено порядок несення служби персоналом установи.

Під час робочого візиту обговорено ключові питання діяльності установи, особливу увагу приділено дотриманню прав засуджених та ув'язнених, реалізації проєктів Департаменту щодо поліпшення соціально-психологічного клімату засуджених.

Наш кор.

■ СТОП – КОВІД!

Вакцинація триває

Засуджені, як і кожен українець, може реалізувати своє право на медичні та профілактичні заходи. У Менській виправній колонії №91 проведено вакцинацію засуджених установи, мобільною бригадою комунального некомерційного підприємства

«Менський центр ПМСД». Щеплення проводилось вакциною CoronaVac, після обстеження лікаря та за відсутності протипоказань до ін'єкції. Адже, вакцинація – це найефективніший та найбільш безпечний метод протистояти цій хворобі.

Наш кор.

■ В УСТАНОВІ

День дисципліни

У ДЕРЖАВНІЙ УСТАНОВІ «ПЕРВОМАЙСЬКА ВИПРАВНА КОЛОНІЯ (№117)» ПРОВЕДЕНО ДЕНЬ ДИСЦИПЛІНИ.

Під час заходу проведено стройовий огляд осіб рядового та начальницького складу установи та перевірено укомплектованість «тривожних валіз».

Після цього було доведено інформацію стосовно останніх надзвичайних подій серед персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України, проінформовано про стан дисципліни та законності серед співробітників установи.

Вкотре було доведено вимоги Закону України «Про запобігання корупції», Кодексу професійної етики персоналу

Державної кримінально-виконавчої служби України та Дисциплінарного статуту ОВС, а також попереджено про недопущення порушень вимог даних нормативно-правових актів.

На завершення Дня дисципліни було проведено додаткове заняття в системі службової підготовки на тему: «Дотримання правил дорожнього руху. Права та обов'язки водіїв і пішоходів», «Міри безпеки поведінки на воді» та «Правила поведінки в побуті та в громадських місцях». З початку року в установі проведено вісім подібних заходів.

■ ШЛЮБ ЗА ГРАТАМИ

Знайшли своїх половинок

В УСТАНОВАХ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ ТА СЛІДЧИХ ІЗОЛЯТОРАХ ПОСТІЙНО ПРИДІЛЯЄТЬСЯ УВАГА ЗАСУДЖЕНИМ ТА ОСОБАМ, УЗЯТИМ ПІД ВАРТУ, ЯКІ ВИЯВИЛИ БАЖАННЯ ВСТУПИТИ В ШЛЮБ ТА ЗА ПІДТРИМКИ АДМІНІСТРАЦІЇ УСТАНОВ ПРЕДСТАВНИКАМИ ВІДДІЛІВ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ АКТИВ ЦИВІЛЬНОГО СТАНУ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ЇХ РЕЄСТРАЦІЯ.

Забезпечення прав засуджених осіб, на сьогоднішній день, є актуальним питанням та контролюється державою. Згідно ч. 3 ст. 63 Конституції України, засуджена особа користується всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, які визначені законом і встановлені вироком суду.

Так, нещодавно двоє довічно засуджених знайшли своїх половинок.

У Вінницькій установі виконання покарань №1 було зареєстровано шлюб засудженого до довічного позбавлення волі, який відбуває покарання в установі та вручено чоловіку та дружині свідоцтво про одруження.

У Київському слідчому ізоляторі також зареєстровано шлюб засудженого до довічного позбавлення волі.

Державну реєстрацію укладення шлюбу проведено відповідно до чинного законодавства Шевченківським районним у м. Києві відділом державної реєстрації актів цивільного стану Центрального міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Київ).

Після весілля молодят надано позачергове тривале побачення відповідно до чинного законодавства та з дотриманням усіх протиепідемічних заходів.

Наталія ЖОВТЕНКО

■ ФОТОФАКТ

У Кременчуцькій виховній колонії нещодавно вихованці з психологом установи розглянули 20 порад Михайла Литвака.

«Іноді для того, щоб піднятися вгору, потрібно спочатку спуститися вниз», – писав Михайло Литвак – психіатр, психотерапевт, кандидат медичних наук, автор 30 книг з практичної і популярної психології, загальний тираж яких на 2013 рік склав по-

над 5 мільйонів примірників, і низки наукових статей присвячених питанням психотерапії, психології спілкування.

Розробив і став застосовувати на практиці концепцію системи вирішення конфліктів у взаєминах людей, що отримала назву «Психологічне айкідо». Дана концепція, як вказує сам М. Е. Литвак, була заснована на роботах відомого психотерапевта Е. Берна з транзактного аналізу.

■ ХРИСТІАНСЬКІ СВЯТА

Преображення Господнє, або Спас

19 СЕРПНЯ ВЕСЬ ХРИСТІАНСЬКИЙ СВІТ ВІДЗНАЧАЄ ОДНЕ З НАЙБІЛЬШИХ СВЯТ – ПРЕОБРАЖЕННЯ ГОСПОДНЄ, АБО СПАС. ЦЬОГО ДНЯ У ЦЕРКВАХ СВЯТЯТЬ ФРУКТИ Й ОВОЧІ, ОБЖИНКОВЕ КОЛОССЯ, ХЛІБ ТА МЕД І ДЯКУЮТЬ ГОСПОДОВІ ЗА ВСІ ЗЕМНІ ПЛОДИ.

Цього дня святити також мед у стільниках (з воску згодом робили свічку, якою обкурювали хворого на пропасницю) жмутики колосся жита і пшениці (під час сівби їх розсіювали полем – від бурі, граду, шкідників), трави – волошки, любисток, м'яту тощо (св'ячене зілля використовували при різних хворобах і нещасних випадках).

Колись правовірні селяни до цього дня не їли садовини, бо це вважалося гріхом. Повернувшись з церкви, родина, зазвичай, врочисто сідала за стіл і розговлялася: їли яблука з медом і запивали виноградним або яблучним вином, – “щоб садовина родина”.

За переказами, Преображення Господнє відбулось перед голгофськими стражданнями Ісуса Христа. Описано його в Євангеліях від Луки та Матвія. Самі євангелісти не були його свідками, тому писали про нього зі слів свідків – апостолів Петра, Якова та Іоана.

Отож, розповівши учням про таємницю своєї смерті та воскресіння, а також про близькі страждання, Ісус почув від них заперечення. Тоді, докоряючи їм, узяв трьох апостолів Петра, Якова та Іоана і вирушив з ними на гору Фавор. Поки Спаситель молився, учні від утоми заснули. Коли ж прокинулись, то побачили, що Ісус Христос під час молитви преобразився: обличчя Його засяяло, наче сонце, а одяг став білим і блискучим, як світло.

В цей час з'явилися у славі небесній два пророки, Мойсей та Ілля, і розмов-

ляли з Ним про страждання і смерть, які Йому належало перетерпіти в Єрусалимі. Коли ж учні побачили, що Мойсей та Ілля відходять від Ісуса Христа, Петро, не знаючи, що сказати, вигукнув: “Господи! Добре нам тут бути, коли хочеш, зробимо тут три намети: Тобі один, Мойсеєві один і один Іллі”. Раптом світла хмара осінула

їх, і вони почули з неї голос Бога Отця: “Це є Син Мій улюблений, в Якому Моє благовоління; Його слухайте!”

У народі Преображення Господнє ще називають Яблучним або Другим Спасом. Залежно від часу визрівання плодів Спас святкують тричі. Перший Спас – Мокрий, або Маковей – 14 серпня, другий – Великий, або Яблучний – 19 серпня, третій – горіховий – 29 серпня.

Перед Спасом є два тижні посту – “спасівка”. Існує легенда, що спасівка це є продовження Великого посту. Бог призначив для Великого посту дев'ять тижнів, а святі отці почали просити Бога, щоб щось із тим зробив, бо людям важко витримати такий тривалий піст. Тоді Бог розділив той піст на дві частини: сім тижнів навесні перед Великоднем і два тижні наприкінці літа перед Спасом.

На цю благословенну пору припадають і традиційні урочистості, присвячені св'яту врожаю, закінченню основних робіт у полі. За народними традиціями, жінці качалися по стерні, щоб не боліла спина і легко було жати наступного року.

Вважається, що Спас знаменує завершення літа. Тому у народі нерідко кажуть: “Прийшов Спас, готуй рукавиці про запас!”.

Підготувала
Зоряна НАГІРНЯК

■ СВЯТА Й ТРАДИЦІЇ

Медовий Спас

ПЕРШИЙ СПАС, ВІН ЖЕ МОКРИЙ СПАС АБО МЕДОВИЙ ПРАВОСЛАВНІ ХРИСТІЯНИ ВІДЗНАЧАЮТЬ ВЖЕ 14 СЕРПНЯ. З ЦЬОГО ДНЯ ПОЧИНАЄТЬСЯ УСПЕНСЬКИЙ ПІСТ 2021, ЯКИЙ ТРИВАТИМЕ ДО 28 СЕРПНЯ.

У перший день Успенського посту християни шанують винесення чесних древ Животворячого Хреста Господнього. Згідно з переказами, жителів Константинополя, які страждали від епідемії тяжкої хвороби, вилікував шматочок

дерев'яного Хреста, на якому був розп'ятий Ісус Христос. Після освячення водою Константинополя уламком Хреста, епідемія покинула місто.

Серпень – час збору врожаю. До Першого Спасу часто збирають дари природи – фрукти, овочі і мед. Звідси пішла і назва – Медовий Спас. Було прийнято загадувати бажання з першою ложкою освяченого меду.

До церкви на освячення люди несли мак, мед і воду. Також в кошик з дарами природи наші предки клали спеціальні букети з м'яти, квітів соняшнику і маку – “маковійчики”. Згідно з повір'ям, такий букет ставав оберегом для будинку на весь наступний рік і захищав житло від нечистої сили. Старий букет не можна було викидати – його спалювали.

Також в цей день було прийнято святити воду – вона набувала цілющих властивостей. У водойми і колодязі кидали особливі збори, вважалося, що це принесе здоров'я і благополуччя, захистивши від напастей.

У цей день збільшується сила молитви і небесні сили можна просити про всілякі блага і загадувати бажання: «Владико Господи святий, у вишніх живеш і всевидячим Твоїм оком споглядаєш на всі творіння! Тобі прихильється душі і тіла, тобі молимося, Святе святих, простягни руку Твою невидиму і благослови всіх нас, і прости нам всяке прогрішення вільне й мимовільне, словом чи ділом скоєне».

Даруй нам, Господи, розчулення, даруй сльози змирення душі на очищення від багатьох гріхів наших, даруй волю Твою милість світові Твоєму і нам, негідним рабам Твоїм, бо благословенне і прославлене є ім'я Твоє нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь».

Насилля – це не вихід

Дружина священика народила дитину. Вона не вірила в побиття дітей, хоча покарання різкою було тоді розповсюдженим.

Одного разу коли сину було чотири чи п'ять років, він повів себе не слухняно, і дружина священика вирішила, не дивлячись на свої принципи, всипати синові різками – вперше в житті. Вона сказала синові, щоб він пішов у двір і сам знайшов для себе різку.

Хлопчика довго не було, а коли повернувся, обличчя його було мокре від сліз. Він сказав:

– Мамо, я не знайшов різку, але знайшов камінь, яким ти можеш в мене кинути.

В цей момент мати зрозуміла, як виглядає ситуація з точки зору дитини: «Якщо моя мама хоче зробити мені боляче, то не має ніякої різниці, як вона це зробить. Вона може зробити це і каменем».

Мама посадила сина собі на коліна, і вони разом поплакали. Вона поклала камінь на кухонну полицю як нагадування, що насилля – це не вихід.

Молись і трудись

Рибалка перевозив на човні одного чоловіка. Пасажир прискорював рибалку:

– Скоріше, я запізнююсь на роботу!

І тут він побачив, що на одному із весел написано: «Молись», а на другому «Трудись».

– Навіщо це? – запитав пасажир.

– Для пам'яті, – відповів рибалка. – Щоб не забути, що потрібно молитись і трудитись.

– Ну трудитись, зрозуміло, всім потрібно, а ось молитись, – чоловік махнув рукою, – це не обов'язково. Нікому це не потрібно. Навіщо тоді витрачати час на молитву?

– Не потрібно? – перепитав рибалка і витягнув з води весло з написом: «Молись», а сам почав гребти одним веслом.

Човен закрутило на місці.

– От бачиш, який труд без молитви. На одному місці кружляємо і не рухаємося вперед. Звідси і висновок: щоб успішно плувти по бурхливому життєвому морі, потрібно міцно тримати в руках обидва весла – «молитися» і «трудитися».

Монах в кущах

Повертався якось один монах пізно ввечері в свій монастир. І раптом в кущах побачив іншого монаха – брата із їхнього монастиря, який удавався до любовних утіх з дівчиною. Було темно, але монах безсумнівно впізнав, хто саме був в кущах.

Він зупинився. Його переполювали гнів збентеження. Він ніяк не міг вирішити, що ж йому робити: пройти повз і зробити вигляд, що не помітив, чи гукнути їх і засоромити брата. Але гнів узяв верх. Монах підійшов ближче і штовхнув ногою в спину брата в рясі...

Яким же було його здивування, коли він зрозумів, що це лише копиця сіна була повалена під кущами.

Підготувала Уляна ГОРУК

■ ДО 30-Ї РІЧНИЦІ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

1 Третій найвідвідуваніший у світі Макдональдс — у Києві, біля вокзалу. Цей заклад незмінно потрапляє до п'ятірки найбільш жвавих Макдональдсів світу.

2 Станція метро «Арсенальна» у Києві — найглибша у світі, і вона йде під землю на 105 метрів. Станцію побудували однією з перших, в 1960 році, у безпосередній близькості від будівлі парламенту. За деякими даними, у тунелях біля «Арсенальної» є таємні сховища для політичної верхівки.

3 Одна з найвідоміших у світі різдвяних пісень — це «Щедрик», народна пісня, записана українським композитором Миколою Леонтовичем. Світ знає її як Carol of the Bells або Ring Christmas Bells. На Youtube різні виконання «Щедрика» набирають мільйони переглядів.

4 Українець Микола Сядристий, хоч і не «лівша», але підкував блоху, прямо як у казці. Блоху можна побачити в Київському музеї мініатюр.

5 Найкоротша головна вулиця, але в той же час одна з найширших і мальовничих — вулиця Хрещатик у столиці України Києві. Її довжина усього 1225 метрів.

6 В Україні, у містечку Рахів, в оточенні мальовничих Карпат, знаходиться географічний центр Європи.

7 Українська мова зайняла друге місце у світі за мелодійністю після італійської. Також її визнали третьою найкрасивішою мовою у світі за такими критеріями, як фонетика, лексика, фразеологія і побудова речень після французької та перської мов на мовному конкурсі, що пройшов у Парижі в 1934 році.

8 Найбільш довга печера на Україні носить назву «Оптимістична» і знаходиться на Поділлі, це гіпсова печера на глибині 20м, протяжністю 216 км. Це найдовша гіпсова печера у світі і друга за протяжністю, вона поступається лише Мамонтовій печері в США.

9 Перша газова лампа винайдена у Львові у 1853 р і в цьому ж році в одному з Львівських госпіталів була проведена перша операція при газовій лампі.

10 Український духовий інструмент «Трембіта» — найдовший музичний духовий інструмент у світі.

11 Джордж Гершвін написав одну з найбільш відомих світових пісень «Summertime» (її виконує Луї Армстронг та Ельза Фіджеральд) після того, як надихнувся українською народною колісковою «Ой ходить сон біля вікон».

12 Міжнародний український гімн складається всього з шести рядків (чотири у віршах і дві в приспіві). Решта рядків гімну вважаються політично некоректними. (наприклад, «Станемо, браття, в бій кривавий від Сяну до Дону» має на увазі, претензії України на територію Росії та Польщі).

13 В Україні найбільші в світі запаси марганцевої руди — 2,3 мільярда тон або близько 11% від всього світового запасу.

14 Серед яскравих досягнень українського літакобудування — найбільший в світі літак АН-225 «Мрія», а також найпотужніший літак АН-124 «Руслан». У 2001 році, літак «Мрія», взявши на борт вантаж у 253 тонни, за один політ встановив 124 рекорди.

15 Населення України відноситься до найбільш освіченого. Кількість людей з вищою освітою на душу населення вища, ніж середньоєвропейський рівень. Україна займає 4 місце у світі за кількістю громадян з вищою освітою.

16 Україна за власною ініціативою, відмовилася від третього у світі за величиною арсеналу ядерної зброї. У момент проголошення незалежності, на території України було розташовано більше тисячі ядерних боєголовок і ракет, третій за величиною ядерний потенціал після Росії та Америки. Боєголовок і ракети були передані Росії, бункери були знищені. У відповідь на це Україна отримала гроші за роззброєння, а також гарантії безпеки від ядерних держав.

17 Українському поетові Тарасу Шевченку встановлено близько 1200 пам'ятників по всьому світу. Більшість із них знаходиться на західній Україні. Невідомо, кого в Україні більше — Шевченка чи Леніна, оскільки ні комуністична партія, ні Мінкульт обліку вождів уже не ведуть.

18 На момент проголошення незалежності в Україні «проживало» 19,4 мільйона свиней; сьогодні — лише 8,3 мільйона. Незважаючи на свою репутацію головних у світі пожирачів сала, середній українець з'їдає усього 18 кг свинини на рік. Це в три рази менше, ніж з'їдає типовий німець.

19 Український пауерліфтер, Дмитро Халаджи, включений до Книги рекордів Гіннеса більше 20-ти разів. Один з його рекордів називається «Кузня диявола», в якому Дмитро лежить на цвяхах і накритий 700-кг сталеву плитою, по якій б'ють кувалдами.

20 Український «Південмаш» (Дніпропетровськ) виробляє найбільш екологічні ракетносії у світі. За їх допомогою у космос відправляють комерційні вантажі у рамках міжнародного проекту «Морський старт».

21 Найстародавня відома ученим мапа, а також найстародавнє поселення Homo Sapiens знайдено в Україні, у селі Межириччя Рівненської області. Їм 14,5-15 тисяч років. Мапу вибито на кістці мамонта.

22 Автор першої в світі Конституції — українець Пилип Орлик. 5 квітня 1710 його обрали гетьманом запорізького війська. У цей же день він оголосив «Конституцію прав і свобод війська Запорізького». У США Конституцію прийняли в 1787 г, у Франції та Польщі тільки в 1791 році.

23 Лавра — це найбільш та найвпливовіші чоловічі монастирі. У світі статус Лаври мають тільки шість монастирів. Три з них знаходяться в Україні.

24 На території України зосереджено ¼ всіх запасів чорнозему на планеті. Чорноземні ґрунти при правильній обробці дають найбільшу кількість врожаю. Під час Другої Світової війни німецькі солдати навіть вивозили чорнозем на поїздах.

25 Протяжність найдовшого тролейбусного маршруту в світі складає 86 кілометрів, а проходить він у Криму між Сімферополем та Ялтою.

26 Українці — п'ята найбільш питуща нація у світі. Нас перебивають тільки молдавани, росіяни, угорці і чехи. Середньостатистичний українець старше 15 років у рік випиває 15,6 літрів алкоголю — на літр більше ірландця і майже на два норвежця.

27 За кількістю сонячних днів такий курорт як Ялта не поступається Ніцці та іншим середземноморським курортам. Більша частина України розташована в межах помірно континентального клімату, проте для Південного берега Криму характерний субтропічний клімат.

28 Пабло Пікассо був у захопленні від робіт української художниці Катерини Білокур (1900—1961). Коли в 1954 році він побачив її на виставці, він сказав, що її роботи геніальні і порівняв її з відомою художницею Серафін Луїс.

29 Через територію України проходять чотири з десяти європейських транспортних коридорів.

30 Найбільшою річкою України є Дніпро. Із загальною довжини 2201 км на Україні припадає 981 км. Це третя за довжиною і площею басейну річка Європи (після Волги і Дунаю). Бере початок з болота Аксеннінський Мох на південних схилах Валдайської височини, впадає в Дніпровський лиман Чорного моря. 65% площі басейну ріки знаходиться на території України.

31 Україна — це великий виробник зерна (вона входить до трійки найбільших виробників ячменю). Поруч із Францією, Німеччиною та США — один з найбільших виробників цукрового буряка, випереджуючи таких сусідів як Польща та Туреччина. Входить Україна до сімки найбільших у світі виробників цукру, рослинної олії, свинини та картоплі. Входить до п'ятірки найбільших світових виробників меду.

32 Україна — це найбільша з країн, що повністю знаходяться в Європі.

33 За кількістю населення Україна посідає 5 місце в Європі (після Німеччини, Італії, Великобританії, Франції) та приблизно 21 місце у світі. На її долю припадає 7,3% населення Європи і 1% населення Землі.

34 П'ять українських об'єктів внесені до переліку Світової спадщини ЮНЕСКО, які є видатними культурними і природними цінностями, що становлять надбання усього людства, це такі:

— Kiev – Saint-Sophia Cathedra
— Kiev – Related Monastic Buildings, Kiev-Pechersk Lavra
— L'viv – the Ensemble of the Historic Centre
— Struve Geodetic Arc
— Primeval Beech Forests of the Carpathians

35 Перший рамковий вулик було винайдено 1814 року П. І. Прокоповичем.

36 В Україні — найбільший запас марганцевої руди у світі, 2,3 мільярда тонн або близько 11% від усіх покладів планети. Ще у нас чимало залізної руди — 7% світових запасів.

37 У 20 — 40-х роках було споруджено найбільші в Європі прискорювачі заряджених частинок, створено й впроваджено теорію зварювання під шаром флюсу (Є. Патон).

38 Іван Павлович Пулюй (1845—1918 рр.) — перший український фізик світового рівня, співзасновник рентгенології. Він домігся найвищої на той час якості X-променевих фотографій, опублікованих у європейській пресі. А виконана у США одним з І.Пулюєвих електровакуумних апаратів рентгенограма вперше у світі зафіксувала перелом людської кінцівки.

39 Ігор Іванович Сікорський (1889—1972 рр.) — авіаконструктор, який на початку ХХ ст. розробив цілу серію нових моделей літаків (серед них — одні з перших у світі багатомоторні літаки «Гранд», «Руський Витязь» та «Ілля Муромець») та гелікоптерів.

40 Запорізька Січ — суспільно-політична та військово-адміністративна організація українського козацтва — по праву вважається одним з перших демократичних утворень у світі.

Ось така вона неймовірна наша Рідна Країна!

Закон і обов'язок

Свідоцтво про реєстрацію
КВ №23071-12911ПР
від 27.12.2017 року

Засновник: державна установа
«Генеральна дирекція
Державної кримінально-виконавчої служби України»

Редактор: Людмила КРАВЧЕНКО

Адреса редакції:
04050, м.Київ-50, вул. Юрія Іллєнка, 81

Телефон: 481-05-33
e-mail: zio@kvs.gov.ua